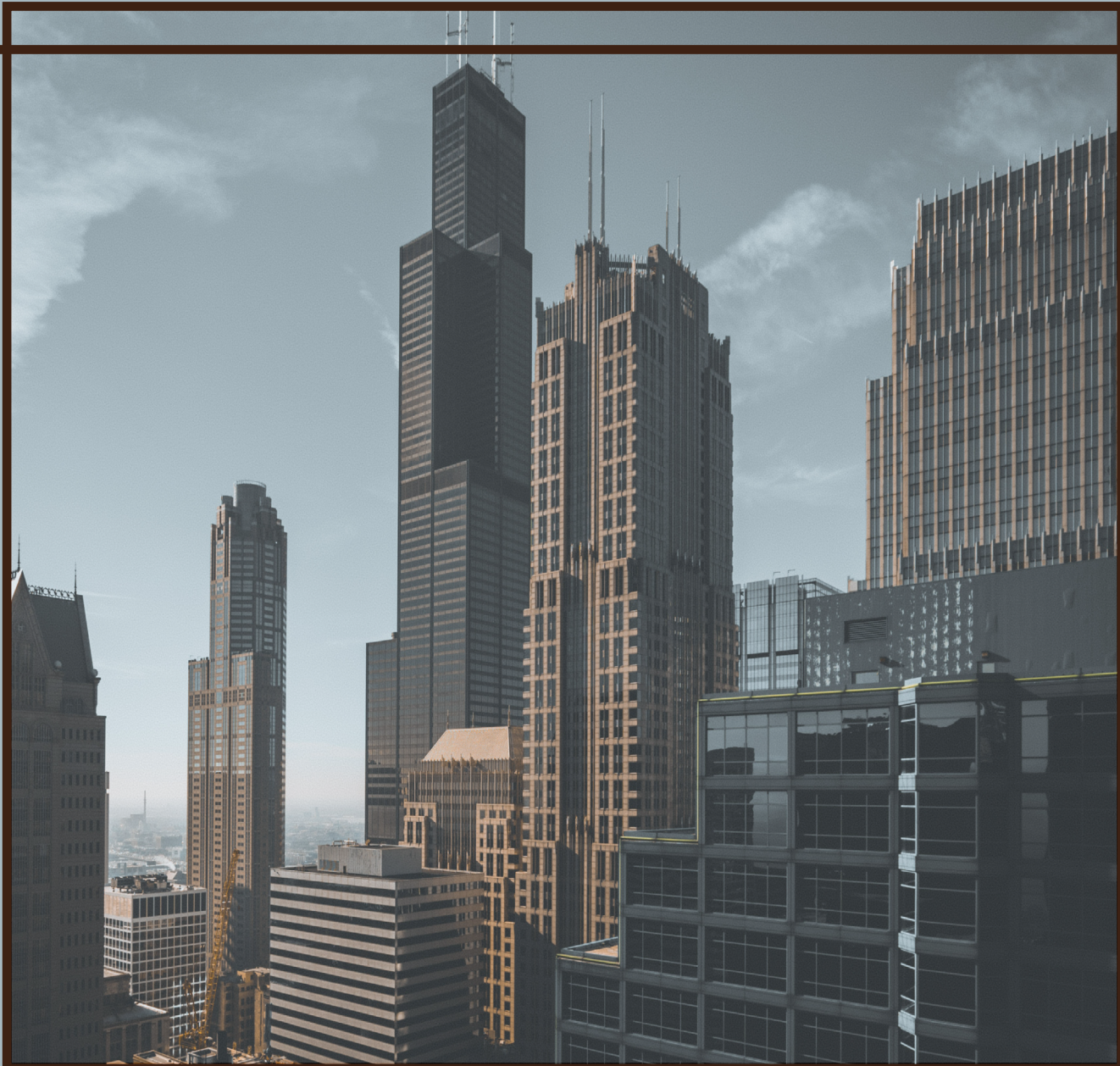

JAK ROZPOCZAĆ NA RYNKU FOREX OD PODSTAW

Rankia

INDEKS

1. Co to jest Forex?	3
2. Kto może handlować na rynku Forex?	5
3. Podstawy Forex	9
4. Kiedy handlować na rynku Forex?	14
5. Podstawy rynku Forex	16
6. Rynek Forex - waluty	19
7. Korelacje Forex	31
8. Obliczanie wielkości pozycji na rynku Forex	35
9. Brokerzy Forex	37

1. CO TO JEST FOREX?

Forex jest skrótem od **Foreign Exchange** (wymiana walut obcych). Międzynarodowy rynek walutowy (Forex) jest wielką niewiadomą na polskim rynku finansowym.

Rynki walutowe to miejsca, gdzie wymienia się różne waluty krajowe, a ceny wymiany są stałe. Przyczyną istnienia takich rynków są operacje wymiany wynikające z handlu międzynarodowego i ruchów na międzynarodowych rynkach finansowych.

Ceną ustalaną na tego typu rynku jest tzw. kurs wymiany, czyli ilość waluty z jednego kraju, którą należy dostarczyć, aby otrzymać określoną ilość waluty z innego kraju.

1.1. Charakterystyka rynku Forex

Rynek FOREX charakteryzuje się:

- Jest to największy rynek finansowy na świecie pod względem wolumenu dziennych transakcji. Wyjątkowa płynność rynku.
- Jest on bardzo zmienny, a jego uczestnicy mają niewielkie szanse na manipulowanie rynkiem. Odbywa się to 24 godziny na dobę (z wyjątkiem weekendów).
- Występuje tu silna koncentracja przestrzenna działalności.

Kilka centrów finansowych odpowiada za prawie wszystkie transakcje: Londyn z ponad 30,10% wszystkich transakcji na świecie, Nowy Jork z prawie 15,7% wszystkich transakcji, a także Tokio, Singapur, Zurych i Hongkong.

Waluty:

Waluta obca to środek płatniczy denominowany w walucie obcej i posiadany przez rezydentów danego kraju. Obejmuje on zarówno zagraniczne banknoty, jak i salda bankowe denominowane w walutach obcych. Są to roszczenia zagraniczne, takie jak:

- Depozyty bankowe denominowane w walucie obcej w instytucji finansowej (zawierane za pomocą przelewów).
- Dokumenty, które dają prawo do dysponowania tymi depozytami bez żadnych ograniczeń (czeki, karty kredytowe itp.).
- Banknoty lub waluta obca.

Według badań przeprowadzonych przez **Bank Rozrachunków Międzynarodowych** najczęściej handlowanymi parami walutowymi są:

- **EUR/USD** z około 28% udziałem w transakcjach.
- **USD/JPY** z około 17% udziałem w transakcjach.
- **GBP/USD** z 14% udziałem w transakcjach.

Ponadto, jeśli chodzi o pojedyncze waluty, w 89% transakcji uczestniczy dolar amerykański, następnie euro z 37%, jen z 20% transakcji i funt szterling z 17%.

Istnieją badania, które analizują, które **waluty są najlepsze do handlu na rynku Forex**, co może pomóc inwestorowi w jego początkowych operacjach.

1.2. Kroki, których należy przestrzegać, aby handlować na rynku Forex

W momencie, gdy zdecydujesz się handlować na rynku Forex, musisz wykonać kilka kroków, aby stać się dobrym handlowcem:

1. **Wybierz wiarygodnego i bezpiecznego brokera lub platformę.** Istnieje wiele platform, które nie dają sygnałów przy wypłacie pieniędzy, więc wybór najlepszych i najbezpieczniejszych jest niezwykle ważny aby nie wpaść w pułapkę widząc znacznie wyższe wypłaty monet na innych symulowanych platformach.
2. **Wybierz lub zaprojektuj niezawodną strategię obstawiania, która nie jest zbyt skomplikowana.** W przeciwnym razie handel na rynku Forex będzie bardzo skomplikowany i będzie wymagał dużej ilości informacji.
3. **Zapewnienie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z organizowanymi działaniami.** Ponadto, inwestor musi zdecydować, ile pieniędzy zamierza zainwestować w zależności od tego, ile jest gotów stracić, tak aby cele i ograniczenia były zawsze pamiętane.
4. **Wybierz pary walutowe, które są znane i łatwe w użyciu dla handlowca.** Ponadto, będziesz lepiej radził sobie z walutami, które nie mają bardzo wysokiego spreadu (różnica między ceną kupna i sprzedaży), ponieważ Twój zysk będzie wyższy.

2. KTO UCZESTNICZY W RYNKU FOREX?

Na rynku Forex różni uczestnicy rynku są podzieleni w zależności od tego, czy działają na rynku międzybankowym czy nie. Podmioty **uczestniczące w rynku międzybankowym to banki centralne, banki komercyjne i inwestycyjne. Waluty zmieniają właściciela, ponieważ tylko 10% transakcji na rynku Forex jest dokonywanych w prawdziwym celu.** W pozostałych przypadkach handel na rynku Forex odbywa się w celach spekulacyjnych.

Pierwotnie rynek Forex był dostępny dla dużych banków i instytucji finansowych, ale **w ostatnich latach, dzięki Internetowi, inwestorzy indywidualni i handlowcy szybko się rozwinęli**, stanowiąc dodatkowy, choć bardzo mały w porównaniu z innymi, uczestnik rynku.

Głównymi uczestnikami rynku Forex są:

2.1. Banki centralne

Banki centralne **są władzą monetarną kraju, który reprezentują.** Do ich głównych obowiązków należy emisja prawnego środka płatniczego i polityka pieniężna.

Zazwyczaj są to podmioty publiczne. Jednak w USA organ ten jest prywatny (FED lub Rezerwa Federalna). Dzieje się tak dlatego, że niezależny bank centralny sprzyja kontrolowanej inflacji, co zostało empirycznie udowodnione. Dlatego, mimo że są to podmioty publiczne, normalne jest, że są one niezależne od państwa.

Głównym celem banków centralnych jest utrzymanie stabilnych warunków dla swojej waluty, tzn. utrzymanie wartości waluty i utrzymanie stabilnych cen. **W tym celu banki centralne uczestniczą w rynku walutowym i wpływają na wysokość stóp procentowych.** Można więc powiedzieć, że mają one duży wpływ na kształtowanie się polityki gospodarczej każdego kraju.

2.2. Banki komercyjne i inwestycyjne

Banki komercyjne to banki, które **obsługują ogół społeczeństwa**. Zysk tych **banków wynika ze sprzedaży produktów finansowych** (takich jak plany emerytalne, fundusze inwestycyjne), z pobierania prowizji lub z różnicy między odsetkami naliczanymi od kredytów a odsetkami płaconymi od depozytów.

Banki inwestycyjne zajmują się m.in. obrotem na rynkach finansowych, upublicznianiem spółek, obsługą fuzji i przejęć przedsiębiorstw oraz emisją obligacji spółek prywatnych.

Oba rodzaje banków **są głównymi uczestnikami rynku Forex, ponieważ mogą one zawierać transakcje zarówno w imieniu swoich klientów, jak i na własny rachunek.** Dlatego też posiadają oni uprzywilejowane informacje, ponieważ w każdej chwili znają stanowiska swoich klientów. Handel na rynku Forex przez banki jest bardzo dochodowy i dlatego są one silnie obecne na rynku Forex.

2.3. Pośrednicy finansowi i przedsiębiorstwa

Pośrednicy finansowi to **instytucje finansowe**. Ich zadaniem jest m.in. przesyłanie oszczędności do firm potrzebujących środków, co **ułatwia przepływ pieniądza w gospodarce**. Instytucje **interweniują na rynku walutowym, aby móc inwestować oszczędności swoich klientów w przedsiębiorstwa w innych krajach**, w których handluje się inną walutą. Brokerzy są również pośrednikami finansowymi, ponieważ kanalizują wszystkie operacje handlowców i inwestorów indywidualnych.

Firmy i korporacje często **uczestniczą w rynku walutowym w celu zakupu i sprzedaży towarów** poprzez pośredników finansowych. Ponadto, uczestnictwo w rynku Forex daje im możliwość zabezpieczenia się przed ewentualnym ryzykiem kursowym.

2.4. Fundusze hedgingowe

Fundusze hedgingowe są różnie nazywane:

Prywatne fundusze kapitałowe to **prywatne spółki inwestycyjne**. Ich działalność opiera się na handlu na rynkach finansowych, zarówno na krótkich, jak i długich pozycjach oraz na wykorzystaniu finansowych instrumentów pochodnych. Stosują one również dużą dźwignię finansową.

Fundusze hedgingowe to spółki kapitałowe, w których wspólnicy nazywani są inwestorami, a wspólnik posiadający największy pakiet udziałów jest zarządzającym funduszem. **Aby stać się częścią tych funduszy, wymagany jest duży kapitał**. Dlatego fundusze hedgingowe posiadające duży kapitał do zainwestowania mają dużą siłę przebicia w handlu na rynku Forex.

2.5. Inwestorzy indywidualni

Z pomocą Internetu pojawili się inwestorzy indywidualni, czyniąc z rynku Forex alternatywę dla inwestowania w akcje. Wcześniej minimalny kapitał do handlu na rynku Forex wynosił milion dolarów, co znacznie ograniczało inwestorów indywidualnych.

Charakterystyka rynku Forex

- **Płynność rynku:** Płynność jest ważną cechą handlu, a **rynek Forex jest uważany za najbardziej płynny rynek na świecie. Jest w ciągłym obrocie, a wolumen obrotu jest absorbowany przez rynek po pożądanej cenie. Płynność ta występuje szczególnie wtedy, gdy otwarte są główne rynki** (Londyn, USA i Tokio). W takich momentach zawsze pojawiają się uczestnicy z zamiarem handlu, zwłaszcza **na najbardziej handlowanych walutach**. Są jednak okresy, kiedy rynek staje się mniej płynny, np. w okresach świątecznych.
- **Otwarty 24 godziny na dobę:** Rynek Forex jest **rynkiem globalnym, który jest otwarty 24 godziny na dobę**. Oznacza to, że możemy handlować o każdej porze dnia, choć oczywiście będą okresy, kiedy płynność jest mniejsza i zmienna (np. sesja azjatycka).
- **Niskie koszty:** Handel na rynku **Forex nie wiąże się z wysokimi prowizjami i kosztami, ponieważ koszty transakcyjne na tym rynku są znacznie niższe niż w przypadku handlu innymi aktywami**, takimi jak akcje. Wynika to z **pozagiełdowego charakteru rynku forex**, który obniża koszty pojedynczej transakcji. **Najbardziej znaczącym kosztem będą spready**, które nie będą bardzo wysokie ze względu na konkurencję między brokerami.

- **Możliwość wykorzystania dźwigni finansowej:** Podczas handlu na rynku Forex mamy możliwość wykorzystania **dźwigni finansowej i pożyczania pieniędzy**. To **pozwała Ci handlować z większą ilością pieniędzy i osiągać większe zyski** (ale także większe straty). W każdym razie, **pozwała to na rozpoczęcie handlu na rynku Forex z niewielkim kapitałem**.
 - **Przejrzystość:** Jako najbardziej płynny rynek, na którym obraca się dużymi ilościami kapitału, **bardzo trudno jest manipulować rynkiem Forex**.
 - **Wszędzie:** Rynek Forex jest **globalnym, zdecentralizowanym rynkiem, na którym nie ma fizycznej obecności**, jak w przypadku innych rynków. Dzięki **temu możemy handlować z dowolnego miejsca na świecie za pomocą zwykłego połączenia internetowego**.
 - **Rynek OTC:** Rynek Forex, podobnie jak rynek CFD, jest **rynkiem OTC**, co może być postrzegane zarówno jako zaleta, jak i wada. Zaletą tej funkcji są niskie koszty prowizji. Jednak **wadą rynku OTC jest brak izby rozliczeniowej**, tak jak w przypadku kontraktów terminowych. Oznacza to, że nie ma organu gwarantującego transakcje, co pozwala brokerom grać na nasz rachunek. Wada ta jest jednak w przypadku rynku forex mniejsza niż np. w przypadku CFD. Wskazane jest korzystanie z usług autoryzowanego brokera.
 - **Stosunek walutowy:** Każda waluta jest związana z krajem, który reprezentuje. Dlatego wahania kursów walut są związane z polityką poszczególnych krajów, zwłaszcza polityką monetarną.
-

3. PODSTAWY FOREX

3.1. Co to jest Pip i do czego służy?

Na rynku walutowym lub Forex, Pip (Point in Percentage lub punkt procentowy – p.p.) jest najmniejszą możliwą zmianą, która może być widoczna w cenie waluty. Innymi słowy, Pip **jest najmniejszą zmianą, jaką możemy zaobserwować w cenie kursu walutowego lub pary walutowej**.

Aby zrozumieć znaczenie punktu procentowego i sposób obliczania jego wartości musimy pamiętać czym jest waluta bazowa i waluta kwotowania. **W parze walutowej walutą bazową jest pierwsza waluta.** W przykładzie pary Eur/Usd notowanej na poziomie 1,2900 oznacza to, że walutą bazową jest euro, a 1 euro jest warte 1,2900 dolarów. Kupując parę walutową Eur/Usd na rynku Forex, kupujemy walutę bazową, czyli euro, a sprzedajemy walutę kwotowaną, czyli w tym przypadku dolary.

P.p. jako jednostka, w której może zmieniać się kurs wymiany, **jest wykorzystywany do pomiaru zysków i strat z transakcji.**

Na przykład: jeśli kupiliśmy EUR/USD po 1.2900 i sprzedaliśmy po 1.2930, zyskalibyśmy 30 p.p na tej transakcji.

Jak zapewne zauważyłeś, kurs wymiany EUR/USD **ma cztery miejsca po przecinku**. Oznacza to, że minimalna zmienność kursu walutowego wynosi 0.0001, a **ta minimalna zmienność to jeden Pip**. Prawie wszystkie pary walutowe mają cztery miejsca po przecinku, więc minimalna zmiana dla każdej pary walutowej nadal będzie wynosić 0,0001.

Jednak w przypadku **par walutowych forex, w których występuje jen japoński, minimalne odchylenie wynosi 0,01**, a więc kurs wymiany będzie składał się tylko z dwóch miejsc po przecinku. W tym **przypadku przykład wyglądałby następująco:** Jeśli na parze USD/JPY dokonamy transakcji kupna po 81.00 i sprzedaży po 81.23: zyskalibyśmy 23 p.p.

W skrócie, **Pip jest ostatnim miejscem po przecinku w parze walutowej i wyraża minimalną zmienność, jakiej może doświadczyć para walutowa na rynku Forex.**

3.2. Jak obliczyć wartość Pip?

Wartość Pip jest używana do określenia, ile faktycznie wygraliśmy lub straciliśmy na transakcji, tzn., ile wygraliśmy lub straciliśmy w danej walucie (w euro, dolarach, jenach itd.).

Aby określić wartość Pip, musimy znać wolumen transakcji lub liczbę lotów (wyrażoną w walucie bazowej), z którą dokonaliśmy transakcji. Jest to bardzo ważne, ponieważ w zależności od lotów wartość Pip będzie inna. Pamiętaj, że standardowy lot to 100 000 jednostek walutowych waluty bazowej w parze. Mini-działka to 10.000 u.m., a mikrolot to 1.000 u.m.

W celu obliczenia wartości Pip, musimy wykonać prostą operację matematyczną, aby uzyskać zysk na pip w walucie bazowej:

$$(Wielkość\ p.p./\ kurs\ wymiany) \times Wielkość\ transakcji$$

3.3. Przykłady obliczeń Pip

Kontynuując powyższy przykład EUR/USD, wyobraźmy sobie, że kupujemy 1 mini-lot po 1.2900 i sprzedajemy go po 1.2930: Wielkość p.p. w tym przypadku wynosi 0.0001.

- Kurs wymiany wynosi 1,2930
- Wartość transakcji wynosi 10.000 euro.

$$(0,0001/1,2930) \times 10,000 = 0,773395 \text{ euro za pip}$$

Z powyższego wzoru otrzymalibyśmy wartość p.p. w euro. **Przy tej kalkulacji musieliśmy jedynie pomnożyć przez p.p. zarobione na transakcji całkowity zysk z transakcji, gdyby nasze konto było denominowane w euro.**

Ale zazwyczaj konta są denominowane w dolarach. W tym przypadku wystarczy pomnożyć powyższy wzór przez kurs wymiany:

$$(0,0001/1,2930) \times 10,000 \times 1,2930 = 1 \text{ dolar}$$

Dla wszystkich transakcji, gdzie rachunek jest denominowany w dolarach, a dolar jest walutą kwotowaną, p.p. będzie równy 0.1, 1 lub 10 dolarów w zależności od tego, czy lot jest mikro, mini czy standardowy.

Przykład z USD/JPY: kupujemy mini lot po 78.00 i sprzedajemy po 78.54; stosując formułę otrzymamy wynik:

$$(0.01/78.54) \times 10,000 = \$1.2733 \text{ za pip}$$

W tym przypadku wartość pip jest już wyrażona w dolarach, ponieważ **walutą bazową są dolary. Jeśli więc nasze konto jest w dolarach, nie musimy już wykonywać żadnych obliczeń.**

Ale co by było, **gdyby to była para walutowa EUR/JPY?**

Założmy, że powyższa formuła daje nam wartość 0,9969 euro za pip, a nasze konto jest denominowane w dolarach, wtedy pomnożylibyśmy powyższy wynik przez kurs wymiany USD/EUR, a następnie przez liczbę uzyskanych p.p.

3.4. Co należy wziąć pod uwagę?

Due cose da sapere sulla valutazione del pip e sul suo calcolo sono:

- Z jednej strony, **powszechną praktyką wielu brokerów jest wyrażanie par walutowych z pięcioma miejscami** po przecinku w parach, gdzie Pip jest czwartym miejscem po przecinku i trzema miejscami po przecinku w parach, gdzie wartość Pip jest drugim miejscem po przecinku (pary, gdzie występuje japoński jen). Nie powinno to prowadzić do żadnych pomyłek, wartość Pip nadal będzie miała odpowiednio czwarte lub drugie miejsce po przecinku. W takich przypadkach ostatnie miejsce po przecinku można interpretować jako jedną dziesiątą Pip.
- **Sukces handlu mierzony w pieniądzu, będzie zależał od wielkości, z jaką go dokonaliśmy.** Jeśli zarobimy 100 USD na transakcji, to nie będzie to taka sama kwota, jak w przypadku lota mikro i lota standardowego, ponieważ wartość p.p. zależy również od wolumenu transakcji.

Dlaczego omawiamy punkty procentowe?

Kiedy handlujesz na rynku Forex, jeśli kupujesz po 1.3215 i sprzedajesz po 1.3255. Zamiast mówić „zyskałem 0,0040 jednostki pary”, mówisz „zyskałem 40 punktów procentowych”.

Kiedy już przyzwyczaisz się do mówienia w kategoriach punktów procentowych, o wiele łatwiej jest wyrażać wszystko w „pipsach”. Tego określenia używa się dla wygody. Mówisz np.: zyskałem 40 pipsów, straciłem 5 pipsów lub broker pobiera mi prowizję w wysokości 3 pipsów.

Co to jest lot na rynku Forex?

W Forexie słyszy się o wielu tego typu zwrotach: Kupiłem 3 loty GBPJPY

Jeden lot odpowiada stu tysiącom jednostek waluty bazowej, zwanej również walutą referencyjną, która jest walutą zapisaną po lewej stronie pary. Druga waluta nazywana jest kontr walutą, która jest zapisana po prawej stronie.

GBP (podstawa) JPY (przeciw)

Jeśli kupisz 3 loty GBPJPY, oznacza to, że płacisz 300 000 GBP w zamian za 3 loty pary GBP/JPY. W tym przykładzie masz nadzieję, że funt pójdzie w górę, więc kiedy zamkniesz transakcję, osiągniesz zysk.

Co to jest mini-lot i mikro-lot na rynku Forex?

Lot to sto tysięcy jednostek waluty bazowej. **Mini-lot to dziesięć tysięcy jednostek, a mikro-lot to 1 000 jednostek waluty bazowej.** Zazwyczaj pracujemy z mini lub mikro kontami, ponieważ kwota początkowa, aby móc rozpocząć inwestowanie jest znacznie mniejsza niż w przypadku lotów.

Co to jest cena kupna i sprzedaży na rynku Forex?

Kiedy broker daje Ci wycenę dla pary, poda Ci kilka liczb:

Na przykład, dla AUDUSD, da Ci bid: 1.0701 i **ask**: 1.0705 Bid.

Jeśli chcesz kupić parę AUDUSD, kupisz po cenie 1.0705, a jeśli chcesz sprzedać, sprzedasz po cenie 10702. Każdy broker pokaże Ci ceny kupna i sprzedaży na swój własny sposób.

Jak przeliczyć pip na jednostki walutowe?

Wartość pip obliczana jest w następujący sposób:

- **Dla każdego lota**, jeden pip to $100,000 \text{ (lot)} \times 0.0001 \text{ (wielkość pip)} = 10$ jednostek waluty przeciwnej.
- **Dla każdego mini-lotu**, jeden pip to $10,000 \text{ (mini-lot)} \times 0.0001 \text{ (wielkość pip)} = 1$ jednostka kontraktu.
- **Dla każdej mikro partii**, jeden pip wynosi $1.000 \text{ (mikro partia)} \times 0.0001 \text{ (wielkość pip)} = 10$ centów kontraktu.

Należy pamiętać, że dotyczy to wszystkich głównych par oprócz USD/JPY.

4. KIEDY INWESTOWAĆ NA RYNKU FOREX?

Jedną z zalet rynku walutowego lub **Forex jest to, że możemy na nim handlować 24 godziny na dobę**. Dzieje się tak dlatego, że o każdej porze dnia istnieje otwarty rynek, na którym można dokonywać transakcji między walutami.

Główne rynki lub sesje, na których można handlować, są pokazane na poniższym wykresie; chociaż sesja w Sydney jest najmniej istotna ze wszystkich. (w godzinach GMT)

GMT (Greenwich mean time) to czas, od którego wyznaczane są pozostałe. W Polsce używamy GMT+1.
Na wykresie, na przykład, otwarcie w Londynie jest o 9:00 czasu polskiego.

4.1. Sesje główne

- **Sesja Azjatycka:** Otwiera jako pierwsza na świecie, a razem z nią wiele dużych banków i funduszy hedgingowych. W tej sesji parami o większej zmienności, a zatem o większych wahanich cen, są GBP/JPY, GBP/CHF i USD/JPY (od bardziej zmiennych do mniej) z wahaniami od 70 do 120 pipsów dziennie.
- **Sesja europejska lub londyńska:** Londyn jest najważniejszym centrum finansowym na świecie, gdzie odbywa się ponad 30% transakcji, ze względu na swoje położenie na świecie, co pozwala na nakładanie się w pewnych momentach zarówno sesji amerykańskiej, jak i azjatyckiej. Podczas sesji europejskiej najbardziej zmiennymi parami są GBP/CHF, GBP/JPY, USD/CHF i GBP/USD z przybliżoną dzienną zmiennością pomiędzy 90 a 160 pipsów. Jako sesja o najwyższym wolumenie obrotu jest również najbardziej zmienna.
- **Sesja amerykańska:** Jest to ostatnia sesja dnia. Kiedy pokrywa się z sesją europejską, wtedy jest większy wolumen i kiedy rynek walutowy staje się bardziej zmienny, z najszerszymi zakresami. W tej sesji to pary GBP/CHF, GBP/JPY, USD/CHF i GBP/USD wykazują największy ruch: pomiędzy 80 a 130 pipsów.

Poniżej znajduje się tabela przedstawiająca przybliżone wahania pipsów dla Forex Majors:

Podmioty	EUR/USD	GBP/USD	USD/JPY	USD/CHF
Azjatycka				
Europejski	80			
American	67			101

4.2. Dowody na istnienie rynku Forex

- **Większy wolumen i zmienność występują, gdy dwie sesje nakładają się na siebie:** Azjatycka z Europejską lub Europejska z Amerykańską. Dzieje się tak dlatego, że w tym czasie na rynku Forex jest większa liczba inwestorów.
- **W godzinach otwarcia i zamknięcia sesji giełdowych notuje się największą liczbę transakcji i zmienność.** Te godziny są najlepszym czasem do handlu, ponieważ wtedy właśnie kształtują się trendy.
- **Wtorki i środy są najbardziej zmiennymi dniami na rynku Forex:**

Podmioty	EUR/USD	GBP/USD	USD/JPY	USD/CHF
Poniedziałek		110		
Wtorek			104	
Środa	101	123	106	
Czwartek				
Piątek	80			

Segmentacja i wzorce czasowe na rynkach walutowych

„Segmentacja i wzorce czasowe na rynkach walutowych” to nazwa pracy wykonanej przez Angelo Rinaldo dla Szwajcarskiego Banku Centralnego w 2006 roku. Wyjaśnia on kilka dodatkowych dowodów, które mogą być wykorzystane na rynku Forex:

- Waluty mają tendencję do deprecjacji w godzinach pracy kraju, który reprezentują.
- Waluty mają tendencję do umacniania się w godzinach pracy kraju, który reprezentuje walutę przeciwną w parze.

5. PODSTAWY RYNKU FOREX

Analiza fundamentalna **wykorzystuje różne wskaźniki ekonomiczne**, jak również ocenę różnych sił gospodarczych i politycznych, **aby określić przyszłą cenę pary walutowej w średnim i długim okresie**. Na rynku Forex, poprzez analizę tych informacji makroekonomicznych, można określić przyczyny, **które wpływają zarówno na popyt, jak i podaż walut**, które są głównymi czynnikami wpływającymi na cenę pary walutowej. W rzeczywistości, **gdy wzrasta popyt na walutę, to ona się umacnia**.

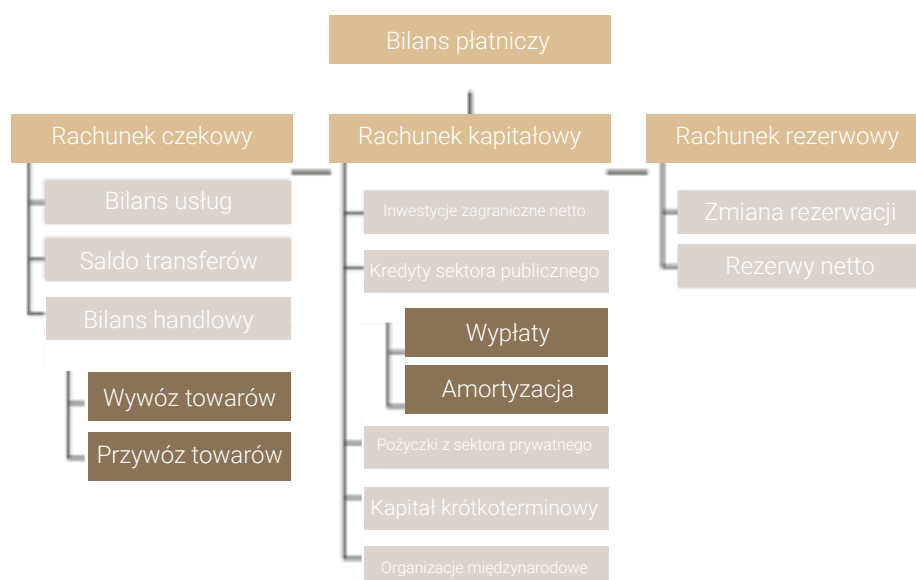
Dlatego też **wielkości makroekonomiczne** danego kraju **decydują o tym, czy jest on bardziej czy mniej atrakcyjny do inwestowania lub handlu w nim**, a tym samym będą również decydować o popycie na walutę (**czynniki, które decydują o ruchach na rynku Forex są wyjaśnione tutaj**).

5.1. Przepływy kapitałowe jako miara kupna i sprzedaży waluty

Cały kapitał, który dany kraj otrzymuje na inwestycje, jak również kapitał, który opuszcza ten kraj i inwestuje w innych krajach, składa się na przepływy kapitałowe. Różnica pomiędzy napływem i odpływem kapitału tworzy rachunek kapitałowy w bilansie płatniczym danego kraju. Przepływy kapitałowe dzielą się na:

Przepływy fizyczne

Są to bezpośrednie inwestycje zagraniczne (FDI - Foreign Direct Investment) **dokonywane przez firmy zagraniczne w danym kraju**. Aby inwestycja mogła zostać zrealizowana, **firmy te muszą sprzedać swoją walutę i kupić walutę kraju, w którym chcą zainwestować**, zwiększając tym samym popyt na nią. Przepływowi tym sprzyjają prawa, które sprzyjają inwestycjom zagranicznym, a więc sprzyjają popytowi na walutę.

Przepływy portfelowe

- Akcje, które są częścią **ryнку akcji lub akcji**, są silnie skorelowane z walutą kraju, **im bardziej atrakcyjny jest rynek akcji, tym więcej inwestorów będzie chciało w niego inwestować i tym bardziej będą oni żądać** waluty kraju, w którym jest on ustanowiony, i to samo dzieje się w odwrotnym przypadku. Jednak od czasu kryzysu technologicznego (rok 2000) w USA korelacja ta straciła nieco na sile.
- Należy również wziąć pod uwagę **rynek instrumentów o stałym dochodzie**, ponieważ w czasach niepewności gospodarczej są one bardziej interesujące dla inwestorów. Rentowność aktywów na rynku instrumentów o stałym dochodzie zawsze zależy od stóp procentowych, ale także od warunków **panujących w danym kraju**, dlatego **jeśli rynki instrumentów o stałym dochodzie w danym kraju są atrakcyjne, inwestorzy międzynarodowi powinni kupować walutę tego kraju, aby inwestować w instrumenty o stałym dochodzie**.

Handel i przepływ usług

Stanowią one **różnicę między importem a eksportem towarów i usług**. Aby importować, należy kupić walutę kraju, z którego importujemy i sprzedać naszą własną. W przypadku eksportu kraj, który od nas kupuje, musi kupić naszą walutę i sprzedać swoją. Dlatego **kraj eksportujący będzie miał większy popyt na swoją walutę**.

Kalendarz gospodarczy

Obecnie istnieją kalendarze ekonomiczne, które pokazują w czasie rzeczywistym wszystkie dane makroekonomiczne, które są publikowane przez kraje, takie jak PKB, stopa bezrobocia czy wyniki bilansów handlowych.

Kalendarze te zazwyczaj pokazują poprzedni wynik danych, o których mowa, jak również przewidywaną prognozę. Jeśli publikacja tych danych **pokazuje wartość daleką od oczekiwanej, rynek zareaguje silnie**, przeciwnie, jeśli wartość jest oczekiwana lub nie jest bardzo od niej odległa, rynek prawdopodobnie nie poruszy się zbytnio w konsekwencji publikacji.

01:01		GBP	Índice de precios de viviendas Rightmove (YoY) (ago)		2,0%	2,4%
01:01		GBP	Índice de precios de viviendas Rightmove (MoM) (ago)		-2,4%	-1,7%
n/a		EUR	Cuenta Corriente (YoY) (jun)			€-1,2B
07:00		JPY	Índice de los indicadores principales (jun)		93,2	95,2
07:00		JPY	Índice coincidente (jun)		94,1	95,8
11:00		EUR	Productos acabados de construcción s.a (MoM) (jun)			0,1%
11:00		EUR	Productos acabados de construcción w.d.a (YoY) (jun)			-8,4%
14:30		USD	Índice de actividad nacional de la Fed de Chicago (jul)			-0,15

Jednakże, czasami rynek porusza się w oczekiwaniu na dane ekonomiczne, tzn. rynek forex czasami interpretuje wynik danych ekonomicznych, które nie zostały jeszcze opublikowane, więc w momencie publikacji ruch może mieć mniejszą siłę niż oczekiwano.

6. WALUTY FOREX

Euro, wspólna waluta

Euro jest jedną z głównych walut na rynku forex i powstało w 1999 roku w 11 krajach: Austrii, Belgii, Finlandii, Francji, Niemczech, Hiszpanii, Włoszech, Irlandii, Luksemburgu, Portugalii i Holandii. Kraje te utworzyły Europejską Unię Monetarną i zastąpiły swoje waluty euro. Następnie dołączyły Grecja, Słowenia, Cypr, Malta, Słowacja i Estonia.

Wszystkie z **17 krajów tworzących UGW (Unia Gospodarcza i Walutowa)** mają obecnie **taką samą politykę monetarną, którą prowadzi Europejski Bank Centralny**. Dlatego też, jako że EBC jest liderem polityki monetarnej, **ważne jest, aby śledzić jego konferencje prasowe i comiesięczne biuletyny**.

Jednakże, istnieje również **szereg terytoriów, które również używają euro** dzięki umowom zawartym z krajami, które należą do **strefy euro, tak jest w przypadku Monako, San Marino czy Watykanu**.

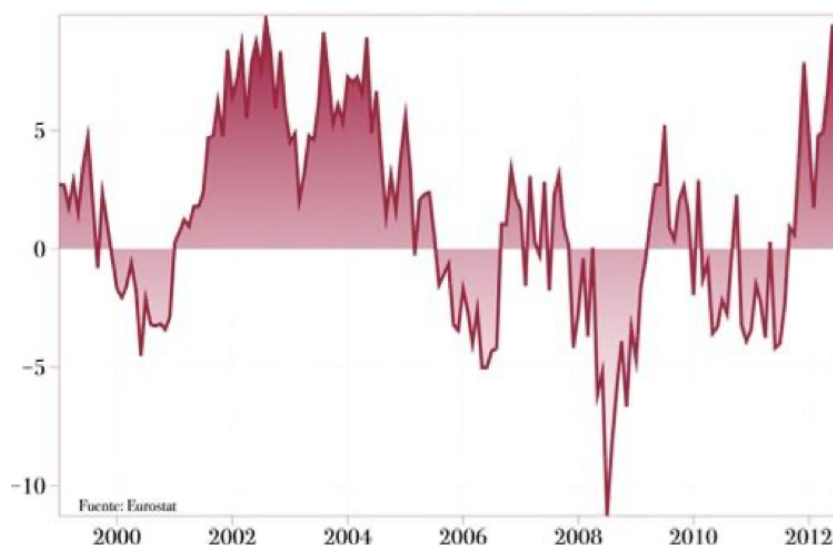
Obecnie euro jest jedną z najważniejszych walut. Na rynku Forex jest to druga najczęściej handlowana waluta pod względem wolumenu, a para, którą tworzy z dolarem, jest najczęściej handlowaną walutą w ciągu dnia. To sprawia, że euro jest **drugą najbardziej płynną walutą** ze wszystkich, zaraz po dolarze amerykańskim. Jest to również **druga waluta rezerwowa w wielu krajach**.

6.1. Gospodarka UE

UE jest jedną z największych rozwiniętych potęg gospodarczych na świecie. Składa się ona z wielu gospodarek o rozwiniętych rynkach finansowych, co sprzyja przepływowi kapitału między Europą a resztą świata.

Wiemy również o **wpływie bilansu handlowego na notowania waluty na rynku forex**. W tym względzie gospodarka **UGW wykazuje pewną równowagę w bilansie handlowym** (eksport - import). W ostatnich latach deficyty i nadwyżki handlowe występowały na przemian.

Bilans handlowy (strefa euro-17)

Źródło: Wertefinder Vermögensverwaltung GmbH 2012

Kiedy mówimy o **UGW**, mówimy o **17 gospodarkach**, które pomimo posiadania tej samej waluty i polityki monetarnej, **są całkowicie różne i każda z nich oddziałuje na siebie w inny sposób**. Na przykład **Niemcy, Francja i Włochy wytwarzają dużą część (około 2/3) PKB strefy euro**. Dlatego w ramach wiadomości ze strefy euro **powinniśmy zwracać większą uwagę na wiadomości z krajów, które mają w niej większą przewagę gospodarczą**. Jednak równie lub nawet bardziej istotne są dane ekonomiczne samej UGW, takie jak bilans handlowy, PKB, inflacja, stopy procentowe...

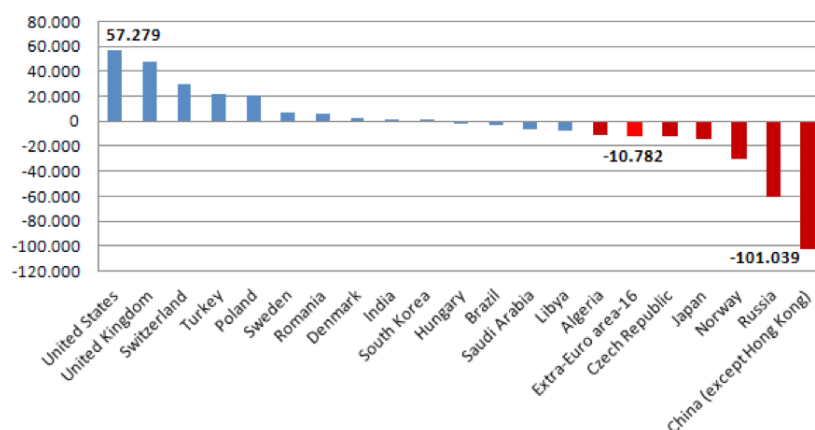
Jeśli chodzi o surowce, **UGW** nie jest znana z produkcji żadnych surowców. Produkcja nie jest istotna i dlatego musi **importować duże ilości surowców**. Dlatego też zmiany **cen surowców będą miały wpływ na wartość euro**.

Jeśli chodzi o głównych partnerów handlowych UGW, **USA i Wielka Brytania są głównymi odbiorcami eksportu**. Po stronie importu głównymi partnerami handlowymi **są Chiny i Rosja** (w 2011 r.). Ta dynamika może ulec zmianie w nadchodzących latach i w **ciągu najbliższych kilku lat inne kraje wschodzące mogą zyskać większe znaczenie** w stosunkach handlowych z UGW. Zależności te muszą być uwzględniane na rynku walutowym przy analizie par walutowych tworzonych przez euro i waluty jego głównych partnerów handlowych.

Jednak znaczna część handlu prowadzonego przez UE odbywa się między samymi krajami tego obszaru. Tendencja ta nasiliła się dopiero po wprowadzeniu euro.

Ale nie możemy też zapominać, że **UGW jest gospodarką rozwiniętą, w której sektor usług stanowił 70% PKB w 2001 r.** i w której wiele gałęzi przemysłu pełni funkcje badawcze, marketingowe, projektowe itd., podczas gdy w innych krajach, zwłaszcza w Azji, zlokalizowana jest produkcja.

Bilans handlowy Strefa euro Główni partnerzy Rok 2011 w milionach euro

6.2. Wyzwania przyszłości

Integracji monetarnej nie towarzyszyła polityka fiskalna, co dla wielu jest jednym z powodów, dla których kraje europejskie w tak różny sposób odczuły skutki kryzysu. Stworzyło to **problem posiadania takiej samej polityki monetarnej, aby poradzić sobie z różnymi osobliwościami każdej gospodarki wchodzącej w skład UGW.**

Innym czynnikiem wpływającym na zmianę kursu euro na rynku Forex są **pogłoski o możliwym opuszczeniu** rynku przez dany kraj. Chociaż wyjście Grecji z euro mogłoby być postrzegane jako pozytywne, mogłoby ono pokazać słabość UGW jako bloku. Z drugiej strony, wejście krajów do UE nie miało prawie żadnego wpływu na wartość waluty, ponieważ udział procentowy w europejskim PKB jest bardzo niski.

Euro reprezentuje jednak jedną z najbardziej rozwiniętych stref gospodarczych na świecie i dlatego jest alternatywą dla dolara jako międzynarodowej waluty rezerwowej.

6.3. Funt i gospodarka brytyjska

Funt **szterling**, znany również jako „kabel”, jest walutą Zjednoczonego Królestwa i **jest jedną z głównych walut na rynku forex**, obok euro, dolara, japońskiego jena i franka szwajcarskiego. Funt brytyjski **jest trzecią co do wielkości walutą na świecie pod względem globalnych rezerw.**

Należy pamiętać, że funt brytyjski był niegdyś **dominującą walutą na rynku forex ze względu na dominację Imperium Brytyjskiego, na długo przed tym, jak dolar osiągnął status waluty benchmarkowej na rynku forex** około lat 40-tych XX wieku.

Polityka monetarna, od której zależy funt szterling, **jest zarządzana przez BoE** (Bank of England) i obecnie **zakłada roczną stopę inflacji na poziomie 2%**.

6.4. Gospodarka Zjednoczonego Królestwa

Gospodarka Wielkiej Brytanii **jest jedną z największych i najważniejszych na świecie** i konsekwentnie plasuje się w pierwszej dziesiątce krajów o najwyższym PKB. **Jest to obecnie 7 kraj pod względem PKB**. Wynika to z trwałego wzrostu gospodarki brytyjskiej oraz dużego rozwoju rynku krajowego, który jest przykładem **gospodarki zorientowanej na usługi**, gdyż stanowi największy wkład do PKB (**ok. 85%**).

Rozwój rynku krajowego pozwolił Wielkiej Brytanii na **stosunkowo niski poziom bezrobocia na przestrzeni lat**, nawet w okresach kryzysu. **Doprowadziło to jednak do tego, że gospodarka brytyjska stała się gospodarką importującą, co zaszkodziło finansom rządu brytyjskiego z powodu dużego deficytu handlowego.**

Reszta UE jest jej głównym partnerem handlowym zarówno w imporcie, jak i eksporcie, a na drugim miejscu są Stany Zjednoczone. Pamiętajmy, że Wielka Brytania należała do UE, ale nie do Europejskiej Unii Monetarniej. Dzięki temu, dzięki niezależnej **walucie** i bankowi centralnemu, może prowadzić **politykę monetarną niezależną od reszty Europy.**

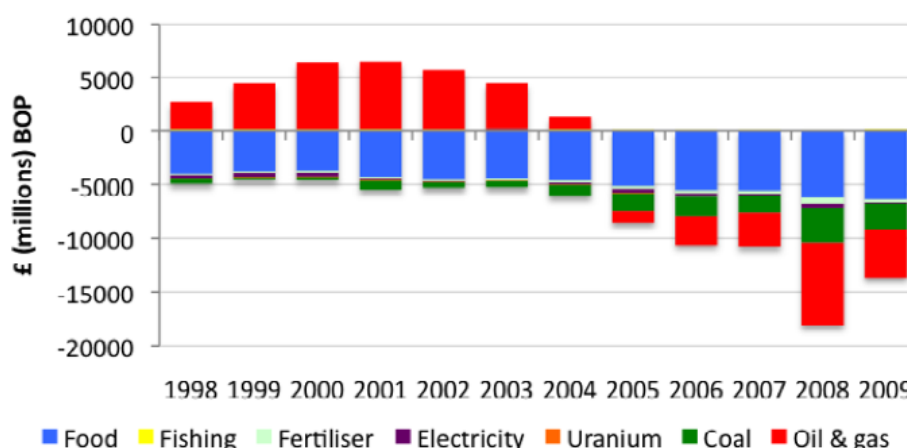
Jednak gospodarka brytyjska jest silnie uzależniona od wyników gospodarki europejskiej i dlatego waluty obu stref walutowych **są silnie skorelowane na rynku forex** w swoich parach z dolarem, więc handlując funtem brytyjskim musimy mieć na uwadze wiadomości z UE.

Na uwagę zasługuje również rola **Londynu** w międzynarodowym systemie finansowym - **jest to drugie co do wielkości centrum finansowe na świecie, ustępujące jedynie Wall Street.** To, w połączeniu z dawną dominacją gospodarki brytyjskiej, sprawia, że **funt brytyjski jest bardzo płynną walutą** (ze względu na dużą aktywność na rynkach kapitałowych) i dlatego jego para z dolarem amerykańskim jest jedną z **największych rynku forex.**

6.5. Korelacja z energią

Wielka Brytania, mimo że jej gospodarka oparta jest na usługach, posiada **duży przemysł energetyczny**. Ma to swoje początki w odkryciu dużych złóż ropy naftowej na Morzu Północnym w latach 70. W przypadku ropy naftowej Wielka Brytania **była w ostatnich latach jednym z największych eksporterów w Europie, ale tendencja ta uległa zmianie i gospodarka brytyjska jest obecnie deficytem energetycznym**.

UK trade balance in energy products

Fakt ten jest ważny przy analizie kursów funta w stosunku do innych walut w handlu Forex, ponieważ na **jego cenę mogą wpływać ceny energii**.

6.6. Charakterystyka dolara amerykańskiego i gospodarki amerykańskiej

Dolar amerykański jest zdecydowanie najczęściej wymienianą walutą na świecie. Wynika to z kilku czynników, takich jak: jest to główna waluta rezerwowa na świecie (czyni tę walutę podatną na zmiany stóp procentowych), dolar jest uniwersalną miarą do wyceny każdej innej waluty, a także wielu towarów, takich jak m.in. ropa, złoto, gaz, srebro.

Obecnie waluta amerykańska porusza się w stosunku do innych głównych walut, takich jak: euro, funt brytyjski, dolar australijski i nowozelandzki, jen japoński, frank szwajcarski i dolar kanadyjski. Dolary są emitowane tylko w Stanach Zjednoczonych, ale jest kilka krajów, które używają tej nazwy dla swojej waluty, takich jak Ekwador, Salwador, Panama i Timor Wschodni poprzez ratyfikacje i umowy lub jako zamiennik dla osłabionej waluty.

6.7. Czynniki wpływające na wahania kursu dolara amerykańskiego

Głównymi czynnikami, które mogą wpłynąć na zmianę kursu waluty amerykańskiej są:

- Dane dotyczące zatrudnienia i konsumpcji, ponieważ 70% gospodarki USA zależy od konsumpcji krajowej, więc każde skurczenie się rynku pracy ma negatywny wpływ na tę walutę.
- Wahania w zagranicznym popycie na dolary. Jest to ważne, ponieważ niektórzy ekonomiści twierdzą, że zagraniczny popyt na dolary pozwala Stanom Zjednoczonym na utrzymanie stałego deficytu handlowego bez deprecjacji wartości waluty lub ponownego dostosowania przepływów handlowych.
- Polityka gospodarcza i monetarna FED, banku centralnego Stanów Zjednoczonych. Obecnie przewodniczy jej Jerome Powell.
- Aukcje długu rządowego oraz zmiany głównych indeksów giełdowych, takich jak: Dow Jones, Nasdaq 100, S&P 500, Euro Stoxx 50, Dax 30 i Nikkei 225.

6.8. Gospodarka Stanów Zjednoczonych

Gospodarka Stanów Zjednoczonych Ameryki jest największą gospodarką narodową na świecie. Jego nominalny **PKB**, szacowany w 2012 roku na ponad 15 bilionów dolarów. Stanowi ona około 25% światowego nominalnego PKB. **Unia Europejska** jako całość miałaby większy PKB, ale nie jest uważana za jeden naród.

Stany Zjednoczone utrzymują wysoki poziom produkcji, a PKB per capita (PPP) wynosi około 48 147 dolarów i jest siódmym najwyższym na świecie. Wskaźnik ten czyni Stany Zjednoczone jednym z najbogatszych narodów na świecie. Jest również największym producentem przemysłowym na świecie i największym krajem handlowym na świecie, a jego głównymi partnerami handlowymi są Chiny, Meksyk i Unia Europejska.

Według Uniwersytetu Michigan, wskaźnik zaufania konsumentów do rozwoju gospodarki USA i ich osobistej sytuacji finansowej zamknął maj na najwyższym poziomie od prawie sześciu lat.

Według danych za maj, indeks konsumencki opracowany przez Uniwersytet Michigan wzrósł z 76,4 pkt. w kwietniu do 84,5 pkt. w maju, czyli do najwyższego poziomu od lipca 2007 roku.

Charakterystyka jena i gospodarki japońskiej

Japoński jen jest walutą obowiązującą w Japonii. Pomimo przynależności do trzeciej co do wielkości gospodarki, ma on znacznie mniejszą obecność na arenie międzynarodowej.

dowej niż dolar czy euro. Jest on również używany jako waluta rezerwowa obok dolara, euro i funta szterlinga. Jen charakteryzuje się jako waluta stosunkowo płynna przez całą dobę. Dzieje się tak dlatego, że tak duża część gospodarki wschodniej porusza się według Japonii.

Czynniki wpływające na zmienność jena

- Jen jest bardzo wrażliwy na czynniki związane z azjatyckimi rynkami akcji. Ze względu na utrzymującą się od kilku lat różnicę w wysokości stóp procentowych pomiędzy tą walutą a innymi głównymi walutami.
- Jest on wrażliwy na wszelkie zmiany, które wpływają na carry trade. W czasach dobrej koniunktury inwestorzy pozyskiwali kapitał poza Japonią, aby uzyskać wyższe stopy zwrotu. Jednak w czasach kryzysu finansowego, kiedy tolerancja na ryzyko spada, jen nie jest wykorzystywany do finansowania transakcji carry trade, więc jego wartość gwałtownie wzrasta.
- Japonia jest jednym z największych eksporterów na świecie, ale jest również znaczącym importerm i konsumentem towarów takich jak ropa naftowa. Dlatego zmiany w bilansie handlowym Japonii mają tendencję do wpływania na wartość jena.
- Trzeba uważnie śledzić decyzje BoJ, Centralnego Banku Japonii. Na przykład kilka miesięcy temu deprecjonowała jena, aby pobudzić gospodarkę.

Ruch cen jena

W ciągu ostatnich 3 miesięcy kurs USD/YEN zmieniał się w następujący sposób:

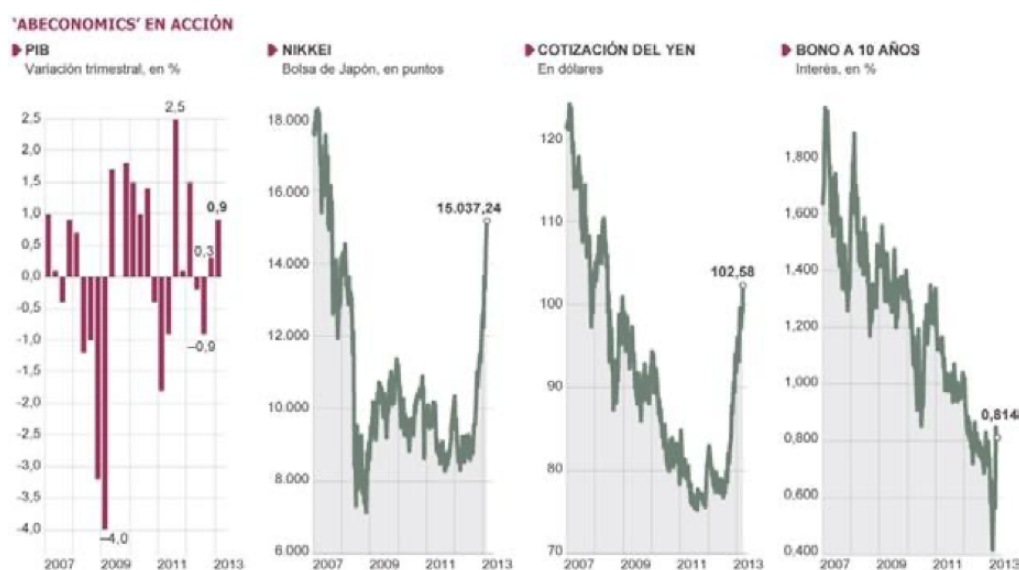
Widzimy, że para walutowa USD/YEN podąża za trendem wzrostowym w ciągu ostatniego półtora miesiąca. Od połowy kwietnia kurs wzrósł z 94 jenów za dolara do 102 jenów za dolara obecnie. Nastąpiła deprecjacja jena w stosunku do dolara amerykańskiego.

Gospodarka japońska

Gospodarka Japonii jest trzecią co do wielkości na świecie, po Stanach Zjednoczonych i Chinach. Głównymi czynnikami, które doprowadziły Japonię do dzisiejszego sukcesu gospodarczego w czasie krótszym niż pół wieku, są: Współpraca między rządem a przemysłem, japoński nawyk ciężkiej pracy i opanowanie technologii.

Strategicznymi sektorami gospodarki japońskiej są: dobra przemysłowe i technologia, zwłaszcza pojazdy, elektronika i przemysł stalowy. Jednak rolnictwo w Japonii jest dość nieefektywne jak na dzisiejsze standardy i otrzymuje wiele dotacji od państwa. Sektor finansowy rozwija się obecnie bardzo dynamicznie w dużej mierze dzięki swojej walucie.

Eksperyment premiera Japonii Shinzo Abe, mający na celu walkę z deflacją w kraju, przeszedł pierwszy test. Japonia od dwóch dekad żyje w stagnacji gospodarczej. Ambitny program stymulacji monetarnej i fiskalnej promowany przez premiera Japonii zdołał ożywić wzrost na początku 2013 roku. Według danych podanych w czwartek przez japoński rząd, w okresie styczeń-marzec PKB wzrósł o 0,9% w stosunku do ostatnich miesięcy 2012 roku. Poniższy obraz przedstawia zmiany głównych wskaźników ekonomicznych od 2007 roku do dnia dzisiejszego: PKB, Nikkei, kurs jena, zmiany stóp procentowych japońskich obligacji 10-letnich.

Dolar australijski i australijska gospodarka

Dolar australijski jest oficjalną walutą Wspólnoty Australijskiej, w tym Australijskich Terytoriów Antarktycznych, Wysp Bożego Narodzenia, Wysp Kokosowych, Wysp Heard i McDonald oraz Wysp Norfolk, a także jest w obrocie w niezależnych państwach Pacyfiku: Kiribati, Nauru i Tuvalu.

Jeden dolar australijski jest podzielony na 100 centów.

Gospodarka australijska

Gospodarka australijska ma nieco wyższy dochód na mieszkańca niż Wielka Brytania, Niemcy i Francja, biorąc pod uwagę parytet siły nabywczej. W ostatnich latach gospodarka australijska przetrwała spowolnienie gospodarcze, co znajduje odzwierciedlenie we wzroście gospodarki krajowej oraz utrzymaniu działalności gospodarczej i konsumpcji.

Gospodarka australijska nie doświadczyła recesji od początku lat 90. Sektor usługowy gospodarki, w tym turystyka, edukacja i usługi finansowe, stanowi 69 % PKB; rolnictwo i eksploatacja zasobów naturalnych stanowią odpowiednio 3 % i 5 % PKB, ale mają znaczący udział w **krajowym eksporcie**. Dominującym produktem eksportowym w gospodarce australijskiej są towary, które stanowią ok. **60% całkowitego eksportu**; główne kraje, do których Australia eksportuje to Japonia, Chiny, Stany Zjednoczone, Korea Południowa i Nowa Zelandia.

To właśnie dlatego dolar australijski jest tak bardzo zależny od **towarów**, jest on silnie dodatnio skorelowany z indeksem CRB, czyli indeksem towarowym.

Dolar australijski i złoto

Z drugiej strony, Australia jest jednym z wiodących producentów złota na świecie, z 2 z 10 najważniejszych kopalni złota na świecie:

- Boddington, która w 2011 r. wyprodukowała 741 tys. uncji.
- Kalgoorlie, którego produkcja w 2011 roku wyniosła 750000 uncji.

Ponieważ australijska gospodarka jest tak ściśle powiązana z produkcją złota, dolar australijski jest również w dużym stopniu zależny od ceny złota. Dlatego też waluta ta może podlegać tak silnym wpływom czynników takich jak presja inflacyjna, co sprawia, że inwestorzy preferują inne aktywa niż złoto.

Korelacja złoto - dolar australijski (81,58%)

Czcionka: Bloomberg, Easing Economics

6.9. Waluty egzotyczne

Czym są waluty egzotyczne?

Waluty egzotyczne to **waluty, którymi rzadko handluje się na rynku forex**. Za waluty egzotyczne uważa się zazwyczaj te, które **pochodzą z krajów mniej rozwiniętych** niż kraje zachodnie. Dotyczy to walut z krajów afrykańskich i azjatyckich, a także walut z krajów Pacyfiku i Bliskiego Wschodu. Niektóre **przykłady takich walut to południowoafrykański rand, koreański won czy indyjska rupia**.

Waluty te **zyskują ostatnio coraz większą popularność ze względu na możliwości, jakie oferują** i coraz więcej osób nimi handluje. Z drugiej strony, **osobom z niewielkim doświadczeniem na rynku Forex odradza się inwestowanie na nim ze względu na zwiększone ryzyko**.

Waluty egzotyczne mają **mniejsze znaczenie na rynku forex niż główne waluty forex** (dolar amerykański, euro, funt brytyjski, frank szwajcarski i jen japoński) **oraz waluty drugorzędne** (dolar australijski, dolar kanadyjski, dolar nowozelandzki), jednak one również mają swój udział i znaczenie na rynku forex.

Cechy charakterystyczne walut egzotycznych

- **Wszystkie te waluty są notowane w parze walutowej w stosunku do dolara amerykańskiego, ponieważ dolar jest walutą referencyjną.** Jeśli nie są one handlowane w stosunku do dolara, co byłoby mało prawdopodobne dla brokerów, mielibyśmy do czynienia z parą, która generowałaby wyższe spready i koszty niż gdybyśmy robili to w stosunku do dolara, ze względu na niską płynność.
- Oczywiście **handel egzotycznymi walutami jest bardziej skomplikowany, ponieważ rynek tych walut nie będzie tak aktywny i dynamiczny, więc będzie mniejszy popyt i podaż po cenach, po których chcemy nimi handlować.** Oznacza to, że pary egzotyczne mają znacznie mniejszą płynność w porównaniu z głównymi parami forex.
- Waluty egzotyczne, **będące w mniejszym stopniu przedmiotem obrotu przez handlowców forex, mają mniejszy wolumen obrotu, więc spread pomiędzy ceną kupna i sprzedaży będzie zazwyczaj wyższy niż w przypadku głównych par.** Wiąże się to również z większym ryzykiem zawieranych przez nas transakcji.
- **Wyższe ryzyko związane z tymi walutami,** które zazwyczaj pochodzą z krajów rozwijających się, **wynika z mniejszej ilości informacji na temat czynników, które determinują gospodarkę danego kraju, dlatego też waluta ta będzie trudniej dostępna i trudniejsza do zdobycia.**
- **Środowisko polityczne i gospodarcze będzie bardziej podatne na zmiany w krótkich okresach czasu, co może prowadzić do gwałtownych ruchów cen pary walutowej.** Jednak wraz z większym ryzykiem pojawia się możliwość wyższych zysków.

Lista egzotycznych walut

Azja

Bangladesh (Taka)	USD/BDT	81,0250	12/12/12 06:59
China (Yuan)	USD/CNY	6,2886	12/12/12 10:54
Corea (Won)	USD/KRW	1073,1000	12/12/12 12:27
Fidji (Dólar)	USD/FJD	1,7544	12/12/12 13:30
Filipinas (Peso)	USD/PHP	40,9950	12/12/12 12:32
Hong Kong (Dólar)	USD/HKD	7,7500	12/12/12 13:29
India (Rupia)	USD/INR	54,2550	12/12/12 13:29
Malasia (Ringgit)	USD/MYR	3,0499	12/12/12 13:12
Pakistan (Rupia)	USD/PKR	97,1500	12/12/12 06:59
Polinesia francesa (Franco)	USD/XPF	91,7500	12/12/12 06:59
Singapur (Dólar)	USD/SGD	1,2212	12/12/12 13:29
Sri Lanka (Rupia)	USD/LKR	128,7250	12/12/12 13:23
Taiwan (Dólar)	USD/TWD	29,0530	12/12/12 11:54
Thailandia (Bath)	USD/THB	30,6200	12/12/12 13:17
Vietnam (Dong)	USD/VND	20845,0000	12/12/12 06:59

Bliski Wschód

Arabia Saudí (Riyal)	USD/SAR	3,7497	12/12/12 13:07
Bahrein (Dinar)	USD/BHD	0,3770	12/12/12 13:00
Emiratos Arabes (Dirham)	USD/AED	3,6730	12/12/12 13:06
Iraq (Dinar)	EUR/IQD	1518,6245	12/12/12 13:30
Israel (Shekel)	USD/ILS	3,8066	11/12/12
Jordania (Dinar)	USD/JOD	0,7105	12/12/12 13:00
Kuwait (Dinar)	USD/KWD	0,2815	12/12/12 13:29
Libano (Libra)	USD/LBP	1504,6500	12/12/12 13:07
Omán (Rial)	EUR/OMR	0,5021	12/12/12 13:30
Qatar (Riyal)	USD/QAR	3,6410	12/12/12 13:09
Turquía (Lira)	USD/TRY	1,7782	12/12/12 13:29

Afryka

Argelia (Dinar)	USD/DZD	78,0900	12/12/12 13:29
Burkina Faso (Franco)	USD/XOF	506,7000	12/12/12 06:59
Camerún (Franco)	USD/XAF	503,5172	12/12/12 13:30
Egipto (Libra)	USD/EGP	6,1634	12/12/12 13:28
Isla Mauricio (Rupia)	USD/MUR	30,8255	12/12/12 13:23
Kenya (Schilling)	USD/KES	85,9625	12/12/12 13:07
Marruecos (Dirham)	USD/MAD	8,5324	12/12/12 13:25
Trinidad Tobago (Dólar)	USD/TTD	6,4000	12/12/12 06:59
Túnez (Dinar)	USD/TND	1,5697	12/12/12 13:10
Zambia (Dólar)	USD/ZMK	5325,0000	12/12/12 06:59

Europa

Bulgaria (Lev)	USD/BGN	1,5015	12/12/12 13:00
Chequia (Corona)	USD/CZK	19,3640	12/12/12 13:29
Chipre (Libra)	USD/CYP	0,3973	13/02/08
Croacia (Kuna)	USD/HRK	5,7703	12/12/12 13:29
Dinamarca (Corona)	USD/DKK	5,7207	12/12/12 13:29
Hungria (Forinto)	USD/HUF	216,5300	12/12/12 13:29
Fondo Monetario Internacional (Dólar)	USD/XDR	0,6510	12/12/12 13:30
Islandia (Corona)	USD/ISK	126,9500	12/12/12 13:30
Noruega (Corona)	USD/NOKTNO	5,6260	12/12/12 13:29
Rumanía (Leu)	USD/RON	3,4716	12/12/12 13:29
Rusia (Rublo)	USD/RUB	30,6230	12/12/12 13:29
Suecia (Corona)	USD/SEKTNO	6,6170	12/12/12 13:29

7. KORELACJE FOREX

Korelacje walutowe mogą być bardzo przydatne podczas handlu na rynku Forex. Korelacja między walutami, a raczej między parami walutowymi, oznacza, że obie pary zachowują się podobnie. Oznacza to, że kiedy jeden z nich jest w trendzie wzrostowym, drugi również jest w trendzie wzrostowym.

7.1. Co to jest korelacja?

Korelacja wskazuje na liniową zależność pomiędzy dwoma zmiennymi statystycznymi, tymi zmiennymi w tym przypadku będą pary walutowe. Korelacja jest wyrażona za pomocą następującego wzoru:

$$\rho_{xy} = \text{cov}(X,Y) / \sigma_X \sigma_Y$$

- Gdzie cov to kowariancja między X i Y (X i Y w tym przypadku to pary walutowe), a σ to odchylenie standardowe.

Współczynnik ρ_{xy} będzie się zawierał w przedziale od 1 do -1. Gdy współczynnik **zbliży się do wartości 1, oznacza to korelację dodatnią**, tzn. dwie analizowane pary walutowe będą poruszać się w tym samym kierunku. Oto przykład z parami EUR/USD i GBP/USD dla roku 2012:

Przeciwnie, gdy **współczynnik zbliża się do -1**, pary walutowe będą **negatywnie skorelowane**: obie pary będą poruszać się w przeciwnych kierunkach (jeśli jedna jest bycza, druga będzie niedźwiedzia). **Pośrednie wartości współczynnika wskazują na brak korelacji.** **Wartość współczynnika równa 0 oznacza całkowity brak korelacji.** Poniżej znajduje się bardzo silna negatywna korelacja pomiędzy EUR/USD i USD/CHF na początku listopada 2012:

Od jakiej wartości można uznać, że istnieje korelacja pomiędzy dwiema parami walutowymi?

Współczynniki korelacji od **+0,85 lub -0,85** wskazują na silny poziom korelacji. Współczynniki korelacji pomiędzy -0,5 i +0,5 nie powinny być brane pod uwagę.

Wykorzystanie korelacji na rynku Forex

Wiedząc, jaka jest korelacja między walutami, możemy wykorzystać ją na rynku Forex do przewidywania, w pewnym sensie, ruchów pary walutowej na podstawie ruchów pary, z którą jest ona skorelowana. Do tego celu bardzo przydatne będą wykresy korelacji.

Poniższy wykres pokazuje tygodniową korelację pomiędzy walutami. Jak widzimy EUR/USD i USD/CHF mają bardzo silną negatywną korelację na wykresie tygodniowym na poziomie -98%. Oznacza to, że kiedy kurs EUR/USD zaczyna trend wzrostowy, kurs USD/CHF zaczyna trend spadkowy. Dlatego też otwieranie długich lub krótkich pozycji na obu parach jednocześnie nie byłoby zbyt wygodne.

	AUDUSD	EURJPY	EURUSD	GBPUSD	NZDUSD	USDCAD	USDCHF	USDJPY	
AUDUSD	100	30.8	35.6	28.7	87.9	-63.7	-36.5	11.4	AUDUSD
EURJPY	30.8	100	84.5	49.7	42.3	-36.7	-88.6	75.4	EURJPY
EURUSD	35.6	84.5	100	47.7	38.5	-33.8	-98	28.7	EURUSD
GBPUSD	28.7	49.7	47.7	100	57.8	-81.5	-51.5	30.8	GBPUSD
NZDUSD	87.9	42.3	38.5	57.8	100	-81.3	-43.1	28.6	NZDUSD
USDCAD	-63.7	-36.7	-33.8	-81.5	-81.3	100	37.1	-24.2	USDCAD
USDCHF	-36.5	-88.6	-98	-51.5	-43.1	37.1	100	-38.5	USDCHF
USDJPY	11.4	75.4	28.7	30.8	28.6	-24.2	-38.5	100	USDJPY
	AUDUSD	EURJPY	EURUSD	GBPUSD	NZDUSD	USDCAD	USDCHF	USDJPY	

Wykres pokazuje również **znaczącą korelację +87,9% pomiędzy NZD/USD i AUD/USD**. W tym przypadku, ponieważ korelacja jest dodatnia, **obie pary będą poruszać się w tym samym kierunku** i kiedy jedna para jest w trendzie wzrostowym, tak samo będzie z drugą. Dlatego też nie byłoby dobrym pomysłem otwieranie przeciwstawnych pozycji na każdej parze, tzn. kupno na NZD/USD i sprzedaż na AUD/USD.

Możemy również **wykorzystać korelację do dywersyfikacji naszych transakcji**. Jeśli chcemy otworzyć transakcję na NZD/USD, możemy zdywersyfikować ryzyko poprzez otwarcie dwóch transakcji o niższym wolumenie odpowiednio na NZD/USD i AUD/USD.

Na rynku Forex pary, **które nie zawierają USD są często określane jako pary krzyżowe, na przykład EUR/JPY**. Możemy więc założyć, że para **EUR/JPY będzie miała pewną korelację z parami EUR/USD i USD/JPY lub z obiema, jak pokazuje wykres**.

7.2. Na rynku Forex korelacje zmieniają się w czasie

Przedstawione powyżej korelacje nie są stałe w czasie. Korelacje mogą trwać przez tygodnie, miesiące lub lata, ale to nie gwarantuje, że korelacja będzie trwała wiecznie. Dlatego **też ważne jest, abyśmy patrząc na korelację pomiędzy dwoma parami walutowymi, porównywali ją z korelacją tych samych par w dłuższym przedziale czasowym**, ponieważ im większy przedział czasowy badany w korelacji, tym bardziej wiarygodne są dane.

Korelacje mogą zostać rozłączone przez różnice w polityce monetarnej lub przez wydarzenia mające wpływ na jedną walutę, np. wrażliwość na ceny towarów lub wydarzenia polityczno-gospodarcze.

8. WIELKOŚĆ POZYCJI NA RYNKU FOREX

W transakcjach na rynku Forex zarządzanie ryzykiem jest równie ważne, jeśli nie ważniejsze niż strategia, którą stosujemy przy wchodzeniu i wychodzeniu z rynku. Dlatego zawsze musimy obliczyć optymalną wielkość każdej pozycji. W ten sposób zmaksymalizujemy zyski i zminimalizujemy ryzyko w długim okresie, a także ochronimy kapitał konta.

Przy dobrym zarządzaniu ryzykiem, będziemy **w stanie handlować z odpowiednim wolumenem**, w zależności od odległości, w jakiej umieścimy stop loss. To znaczy, że nie jest tak samo wejść z 3 lotami, kiedy stop loss jest na poziomie 50 pipsów, niż kiedy jest na poziomie 5 pipsów. Oczywiście, **im bliżej jest nasz stop loss, tym większy wolumen przy zachowaniu stałego ryzyka w każdej z wykonywanych przez nas operacji.**

8.1. Co należy wziąć pod uwagę przy obliczaniu wielkości pozycji?

Jednym ze sposobów obliczania wielkości pozycji jest **ustalenie maksymalnego ryzyka na transakcję, które uważamy za odpowiednie**. Ta decyzja zależy od każdej osoby i jej awersji do ryzyka, ponieważ im większe ryzyko ustalimy na jedną transakcję, tym **mniej kolejnych transakcji możemy stracić, zanim konto osiągnie zero**. Jak już powiedzieliśmy, podejmowane ryzyko zależy od każdej osoby, ale **zwykle wynosi ono od 1% do 5%**.

Ta wartość procentowa mówi nam, jaki procent naszego konta zaryzykujemy na każdej transakcji, co z kolei jest maksymalną kwotą pieniędzy, którą stracimy na każdej transakcji. Jeśli na przykład posiadamy konto o wartości \$1000 i zdecydujemy się na ryzyko 3%, będziemy ryzykować \$30 ($\1000×0.03) na każdej transakcji, którą zdecydujemy się otworzyć (tak długo jak konto pozostaje na poziomie \$1000). Innymi słowy, 30 dolarów to najwięcej, co możemy stracić w jednej transakcji. Jeśli po dokonaniu kilku transakcji nasze konto wzrośnie do 1200\$, a nasze ryzyko pozostanie na poziomie 3%, nasze pozycje będą obciążone ryzykiem 36\$ ($1200\$ \times 0,03$).

Aby określić wolumen każdej transakcji, musimy najpierw zdecydować o odległości, w jakiej umieścimy stop loss, jest to odległość w pipsach, w jakiej nasza transakcja może się obrócić w przeciwnym kierunku bez automatycznego zamknięcia. Dodatkowo musimy

również określić wartość każdego pipsa, która będzie zależała od pary, którą wybierzemy oraz od tego czy konto jest standardowe, mini czy micro.

Aby zaryzykować taki sam procent w każdej z wykonywanych przez nas operacji, musimy zwrócić uwagę na:

- Kapitał rachunku
- Procent ryzyka
- Odległość stop-loss w pipsach
- Para walutowa
- Wartość pip

Wszystkie niezbędne obliczenia w celu określenia wielkości każdej operacji, zgodnie z charakterystyką pozycji właśnie wymienionych, można wykonać za pomocą „kalkulatorów pip”. Kalkulatory te można znaleźć w Internecie i ułatwiają one obliczenie wolumenu, ponieważ gdy waluta kwotowana pary, którą będziemy operować z walutą, w której mamy denominowane konto różni się, obliczenia będą nieco bardziej skomplikowane.

Przykład

Kontynuując poprzedni przykład:

- Kapitał konta = \$1,000 (konto w dolarach)
- Procent ryzyka = 3% (konto w dolarach)
- Odległość stop-loss = 30 pipsów
- Para walutowa = EUR/USD
- Wartość pip = 1\$

W tym przykładzie, **ryzyko 3% wynosi 30 USD**. Otóż będzie to kapitał, który stracimy w przypadku zadziałania stop lossa ustawionego na 30 pipsów. **Jeśli każdy pip jest wart 1\$** (każdy pip jest wart 1\$ w przypadku, gdy walutą kwotowaną jest \$ i mamy konto mini), **możemy wejść z mini-lotem, ponieważ 30 pipsów = 30\$**.

Jeśli otworzylibyśmy transakcję z 2 mini lotami, to ponosilibyśmy 6% ryzyko, ponieważ w momencie, gdy cena dotknęłaby stop loss, stracilibyśmy \$60.

Jeśli z drugiej strony, **odległość stop loss wynosi 100 pipsów, handlując mini lotem ryzykowalibyśmy 10%, ponieważ 100 pipsów = 100\$, więc powinniśmy otworzyć pozycję z mniejszym wolumenem**. W tym przypadku objętość wynosiłaby 0,3.

9. BROKERZY FOREX

Wybierając brokera do handlu na rynku Forex należy rozważyć, jakie rodzaje brokerów można znaleźć. Istnieją trzy rodzaje brokerów, które możemy znaleźć handlując na rynku Forex: Market Maker, ECN i STP.

9.1. Czym są Market Makers?

Market Makers są tak naprawdę odpowiednikiem inwestora, chociaż pracują razem. Zadaniem Animatora Rynku jest współdziałanie ze wszystkimi klientami i bankami, niezależnie od ich pozycji na rynku, tworząc przepływy płynności pomiędzy nimi. Nie działają oni dokładnie jak pośrednicy, którzy pobierają prowizję za swoją pracę, ponieważ w Forexie nie ma prowizji jako takich.

Market Makers zajmują się kupnem i sprzedażą walut dla swoich klientów, zapewniając płynność rynku, jednocześnie natychmiast łącząc zlecenia pomiędzy traderami. Zyski brokerów Market Maker pochodzą z różnicy pomiędzy ceną kupna i sprzedaży waluty, która nazywana jest **spreadem**.

9.2. Ale jak naprawdę działają Market Makerzy?

Kiedy inwestor lub handlowiec wydaje zlecenie kupna/sprzedaży na rynek, musi istnieć inny broker, który zaakceptuje tę ofertę w tym samym czasie i za tę samą cenę. I pomimo faktu, że jest to ogromny rynek, taki jak Forex, **czasami nie dzieje się to natychmiast**. Mimo to, handlowcy nieustannie składają i realizują zlecenia, i to właśnie tutaj **swoją rolę** zaczynają rozwijać Market Makerzy.

Market Makers oferują ceny kupna i sprzedaży co sekundę w ciągu dnia, zgodnie z istniejącą podażą i popytem, które są odnawiane co 30 sekund. Inwestorzy mogą zaakceptować te ceny, tzn. zamiast handlować z inną osobą, **handlują bezpośrednio z brokerem**. Ma to swoje zalety i wady, ale ogólnie rzecz biorąc, celem jest zapewnienie ciągłości rynku, gdy jest to konieczne. Ponadto broker musi działać bez względu na to, czy zakupy lub sprzedaż klientów są dla niego zyskiem czy stratą.

Ważne jest, aby znać **regulacje** brokera, takie jak Market Makers, ponieważ to sprawi, że będziemy im ufać bardziej lub mniej. Większość z nich jest zarejestrowana i autoryzowa-

na przez instytucje takie jak **Commodity Futures Trading Commission** (CFTC) w Stanach Zjednoczonych lub **Financial Services Authority** (FSA) w Wielkiej Brytanii. W Hiszpanii głównym organem regulacyjnym jest **Comisión Nacional del Mercado de Valores** (CNMV). Mimo to, musimy wziąć pod uwagę istnienie brokerów regulowanych przez **raje podatkowe**.

9.3. Jaka jest rola brokerów Market Maker na rynku Forex?

Gdybyśmy skupili się wyłącznie na podstawowych pojęciach ekonomicznych i makroekonomicznych, moglibyśmy uznać rynek walutowy za prawdziwie „**doskonały rynek**”, ponieważ jest on całkowicie napędzany przez popyt i podaż, a ponieważ jest to największy rynek na świecie, jest praktycznie mało prawdopodobne, aby jakkolwiek gracz, nawet bank centralny, mógł manipulować rynkiem w celu dostosowania go do własnych potrzeb.

Dlatego też, chociaż czasami możemy uznać, że broker Market Maker może manipulować rynkiem, w rzeczywistości nie może on działać w celu **zmiany kursów wymiany walut** na swoją korzyść, ani nie może wpływać na ceny kupna/sprzedaży walut.

9.4. Co to jest ECN Forex Broker?

Brokerzy ECN (**Electronic Communication Network**) są jak **brokerzy międzybankowi**. Są to firmy, które działają jako pośrednicy pomiędzy kupującymi i sprzedającymi na rynkach walutowych.

ECN **oferują swoim klientom najlepsze ceny za handel na rynku**. Jest to możliwe, ponieważ są oni w bezpośrednim kontakcie z wieloma uczestnikami rynku, takimi jak banki, animatorzy rynku i inni handlowcy, którzy są połączeni i handlują w tej samej sieci międzybankowej. W ten sposób są one w stanie zaoferować najlepsze oferty kupna i sprzedaży na swoich platformach transakcyjnych w oparciu o te ceny.

Ponadto **brokerzy ECN mogą również pełnić rolę** kontrahentów w transakcjach **na rynku Forex**, działając na podstawie umowy z klientem. Oferują również zmienne spready, których wartość zależy od handlowanej pary walutowej i warunków panujących w danym momencie na rynku.

9.5. Rodzaje brokerów ECN

Istnieją dwa rodzaje brokerów ECN:

- **Retail ECN:** Oferuje swoim klientom kwotowania z różnych banków i innych handlowców, którzy działają jako kontrahenci podczas transakcji na rynku Forex. **Działa jako Market Maker we wszystkich transakcjach swoich klientów.** Dlatego też czasami firmy te działają przeciwko inwestorom, ukrywają ceny i samowolnie naliczają szersze spready od swoich cen. **Konflikty interesów mogą wystąpić między klientem a brokerem.**
- **Institutional ECN:** Oferują najlepsze ceny bid/ask od wielu dostawców płynności, takich jak instytucjonalni Market Makerzy, np. banki, innym bankom i różnego rodzaju instytucjom, takim jak duże korporacje i fundusze hedgingowe.

9.6. Zalety i wady transakcji ECN na rynku Forex

Zalety handlu ECN Forex

Istnieje wiele zalet handlu na rynku Forex za pośrednictwem ECN, wśród których można wymienić następujące:

1. **Przedsiębiorca może zazwyczaj uzyskać lepsze ceny bid/ask**, ponieważ pochodzą one z wielu źródeł, ECN łączy główne domy maklerskie i indywidualnych przedsiębiorców tak, że mogą one handlować bezpośrednio ze sobą bez konieczności przechodzenia przez pośrednika.
2. Sieci ECN zwiększają konkurencję wśród firm handlowych poprzez obniżenie kosztów transakcji, dając klientom pełny dostęp do ich portfeli zamówień.
3. Broker ECN nie jest bezpośrednio zaangażowany w handel, więc nie ma konfliktu interesów, jak w przypadku innych brokerów. **ECN działa jako broker międzybankowy.**
4. Dla daytradingu, **brokerzy ECN są najlepszą opcją**, ponieważ brokerom detalicznym o wiele łatwiej jest manipulować cenami w krótkim okresie czasu.

Wady transakcji ECN na rynku Forex

Należy również wziąć pod uwagę następujące wady:

1. Handlowcy muszą płacić prowizję za transakcje, są one jednym z głównych źródeł dochodu dla tych brokerów. Od każdej transakcji pobierają stałą prowizję dla swoich klientów. Im więcej transakcji jest realizowanych każdego dnia, tym droższe jest handlowanie. Wysokie prowizje, które są pobierane, obniżają rentowność transakcji.
2. Ze względu na zmienne spready pomiędzy cenami kupna i sprzedaży, bardziej skomplikowane może być obliczanie punktów stop loss i break even (ceny, po której zamknięcie pozycji nie przynosi ani zysku, ani straty, czyli punktu break-even) w kategoriach pipsów z wyprzedzeniem.

9.7. Co to jest broker STP?

Brokerzy Straight Through Process lub STP działają w taki sam sposób jak brokerzy **ECN**, tzn. łączą transakcje swoich klientów z dostawcami płynności brokera, zazwyczaj dużymi bankami lub innymi instytucjami finansowymi, ale z jedną różnicą.

Aby zrozumieć tę różnicę musimy wiedzieć, że rynek **Forex nie jest rynkiem scentralizowanym** i dlatego nie znajdziemy na nim jednego kursu wymiany, w zależności od brokera kurs wymiany pary może się nieznacznie różnić. Różnica jest następująca: podczas gdy broker ECN zawsze oferuje najlepszy Bid i najlepszy Ask wszystkich swoich dostawców płynności, tj. najmniejszy spread oferowany w momencie składania zlecenia przez klienta, broker STP oferuje swojemu klientowi **najlepszy Bid** (cenę ofertową) i **najlepszy Ask** oddzielnie. Broker wybierze najwyższy Bid i najniższy Ask spośród wszystkich swoich dostawców płynności, co może prowadzić do ujemnych spreadów. Broker oczywiście dodaje do tego spreadu swoją prowizję. Kolejną różnicą między nimi jest to, że w ECN możemy zobaczyć głębokość rynku, a nie w STP.

Rankia

www.rankia.pl